

«Mottakernavn»

«Adresse»

«Postnr» «Poststed»

«Kontakt»

Saksbehandler, innvalgstelefon

Ingrid Knotten Haugberg, 33371115

Foryngelseskontroll og NMSK-kontroll 2026 – kommunenes oppgaver

Dette brevet gir informasjon om kommunenes kontrolloppgaver knyttet til oppfølging av foryngelse på skogarealene, tilskuddsordningene i skogbruket og bruk av skogfond.

Hjemmel for kommunenes oppgaver

Etter skogbrukslova § 20 skal kommunen blant annet føre tilsyn med at reglene i loven blir overholdt, og kontrollere at vedtak med hjemmel i loven blir gjennomført. En av oppgavene kommunene har ansvar for, er oppfølging av foryngelsesplikten etter skogbruksloven § 6.

Kommunenes kontroll av tiltak som tildeles tilskudd er hjemlet i forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket § 12. Kontroller av skogkulturtiltak, veibygging, miljøtiltak og drift med taubane, hest o.a. er alle hjemlet i denne forskriften.

Tiltak som skal finansieres med skogfond kontrolleres med hjemmel i forskrift om skogfond o.a. § 17. Dette gjelder bruk av skogfond til skogkulturtiltak og til veitiltak som ikke er tilskuddsberettiget (for eksempel veivedlikehold).

Foryngelseskontrollen

Oversikt over eiendommer som skal kontrolleres

Kommunevise lister over alle eiendommer som skal kontrolleres finnes i ØKS, identifisert med eiendommens skogfondskonto og navn på skogeier. Lenke til foryngelseskontrollene ligger på startsidene i ØKS. Oversikt over skogeiere og feltene som skal kartlegges, finnes også under «Kontroll» og «Foryngelse» i ØKS, og det er her kommunene registrerer data. Oversikten kan ellers listes ut via «Rapport 11. Foryngelseskontroll, feltoversikt med adresser», som ligger under kontrollrapportene i ØKS.

Hvilke eiendommer er plukket ut?

Utplukk av eiendommer til foryngelseskontroll skjer maskinelt i skogfondssystemet ved at det blir tatt ut liste over eiendommer hvor det er avvirket over 250 m³ gran for tre år siden og det ikke er registrert planting eller registrert 1 000 planter eller mindre i skogfondssystemet de påfølgende årene. I tillegg vil listen inneholde eiendommer som kommunen eller Statsforvalteren har overført til foryngelseskontroll fra resultatkartlegging eller andre kontroller.

Hvordan skal foryngelseskontrollen gjennomføres?

Alle eiendommer som ligger på listen over foryngelseskontroller i fagsystemet ØKS skal gjennom en kontrollprosess i kommunen. Prosessen er grundig beskrevet på [Landbruksdirektoratets nettside](#), og kommunens kontroller skal gjennomføres i samsvar med dette.

Betydningen av endringer i bærekraftforskriften

I brevet om foryngelseskontrollene i 2025 ble det informert spesielt om endringene i bærekraftforskriften, som trådte i kraft fra 2024, og betydningen av disse når antall planter skal telles.

I arbeidet med foryngelseskontrollene, må kommunen bruke skjønn i saker hvor skogeier ønsker å skifte treslag der hvor det har vært barskog. Feltene som er plukket ut til kontroll i år ble avvirket før endringen i bærekraftforskriften trådte i kraft. Hvis skogeier ønsker å satse på lauv, må det sentrale i vurderingen være om det er lagt til rette for en faglig og økonomisk tilfredsstillende produksjon av virke når det gjelder volum og kvalitet og om skogeier har en plan for oppfølging av arealet. Alternativet til å «ettergodkjenne» lauvtreproduksjon, er at kommunen pålegger skogeier å forynge arealet med bartrær.

Frister

For at skogeierne skal få tid på seg til å bestille/gjennomføre eventuelle tiltak i tide, setter vi følgende frister for kommunene:

- 1. mai 2026:
 - Egenmeldingsskjema bør være sendt ut til skogeierne, med svarfrist i mai.
- 15. juni 2026:
 - Purring bør være sendt skogeiere som ikke har svart innen fristen kommunen har gitt.
 - Åpne saker fra tidligere år skal være fulgt opp.
- 30. september 2026:
 - Feltkontroller bør være gjennomført:
 - Stikkprøvekontroller av felter hvor egenmelding fra skogeier sier at feltet er forynget eller tilrettelagt for naturlig foryngelse, eller omdisponert til andre formål.
 - Kontroll av felter hvor skogeier ikke har sendt egenmelding og ikke besvart purring.
- 1. desember 2026:
 - Alle saker hvor feltet er tilfredsstillende forynget, skal være registrert og avsluttet i ØKS.
 - Foryngelseskontroller fra tidligere år skal være avsluttet i ØKS så langt det lar seg gjøre.
 - Der hvor kommunen har funnet det nødvendig å pålegge skogeier tiltak for å oppnå tilfredsstillende foryngelse, skal vedtak være sendt skogeier.

Risikobasert kontroll av tilskudd og utbetalinger fra skogfond

Krav til omfang

Kommunen skal gjennomføre risikobaserte feltkontroller på minst 5 prosent av alle omsøkte skogkulturtiltak (tilskudd og/eller skogfond) og veiltak uten tilskudd (skogfond). Alle kommuner skal gjennomføre minst 3 feltkontroller årlig. Dersom risikovurderingen tilsier det, må mer enn 5 prosent av tiltakene kontrolleres. Disse kontrollene kalles NMSK-kontroller i fagsystemet ØKS.

Rapport 29. i ØKS, «Grunndata for kontrollerte tiltak i kommunene», er et hjelpemiddel for kommunene for å holde oversikt over alle omsøkte tiltak som er aktuelle for kontroll og hvilke kontroller som er gjennomført. Vi anbefaler sterkt at alle kontroller gjennomføres før eventuell utbetaling av tilskudd og skogfond.

Risikobasert kontrollplan

Kommunene skal hvert år utarbeide risikobasert kontrollplan for kontrollarbeidet i skogordningene. Les mer om risikobasert kontroll på [Landbruksdirektoratets nettside](#). Forslag til mal for risikobasert kontrollplan finnes på [Statsforvalterens nettside](#).

Vedlikeholdskontroll av skogsveier bygd med tilskudd

Tilskudd til veibygging kontrolleres etter egne retningslinjer underveis i byggeprosjektet og ved sluttgodkjenning av veien og sluttutbetaling av tilskudd og omtales ikke nærmere her. Når det gjelder vedlikehold av skogsveier, inneholder veglova en plikt til å holde private veier i stand, landbruksveiforskriften gir kommunen anledning til å sette vilkår om vedlikehold i vedtak om bygging av landbruksvei, og forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket setter krav om at veier som blir bygd med tilskudd blir vedlikeholdt til den standard som opprinnelig ble bygd. Det er dermed slik at alle skogsbilveier må og skal vedlikeholdes.

Statsforvalteren oppfordrer sterkt kommunene til å sette vedlikeholdskontrollene i system, for eksempel ved at veier bygd med tilskudd kontrolleres 5 år etter ferdiggodkjenning og helst hvert femte år etter det. Dersom slike kontroller ikke er satt i system enda, anbefaler vi å starte med kontroll av alle veier som ble ferdiggodkjent for 5 og 10 år siden.

Eiendommer eid av kommune eller fylkeskommune

I saker hvor kommune eller fylkeskommune er skogeier, er Statsforvalteren skogbruksstyresmakt, jf. skogbrukslova § 3 tredje ledd. Foryngelseskontroller, NMSK-/skogfondskontroller og veivedlikeholdskontroller på slike eiendommer skal følgelig gjennomføres av Statsforvalteren.

Veiledning

Ta kontakt med Statsforvalteren ved behov for veiledning om arbeidet med foryngelseskontrollene, føringer av foryngelseskontrollene i fagsystemet ØKS eller risikobasert kontroll.

Med hilsen

Ingunn Haldorsen Sømme (e.f.)
direktør - landbruksavdelingen

Ingrid Knotten Haugberg
fagsjef skog og utmark

Dokumentet er elektronisk godkjent

Mottakerliste:

Bamble kommune	Postboks 80	3993	LANGESUND
Drangedal kommune	Gudbrandsvei 7	3750	DRANGEDAL
Færder kommune	Postboks 250	3163	NØTTERØY
Fyresdal kommune	Klokkarhamaren 6	3870	FYRESDAL
Holmestrand kommune	Postboks 312	3081	HOLMESTRAND
Horten kommune	Postboks 10	3191	HORTEN
Larvik kommune	Postboks 2020	3255	LARVIK
Sandefjord kommune	Postboks 2025	3202	SANDEFJORD
Hjartdal kommune	Saulandsvegen 414	3692	SAULAND
Tønsberg kommune	Postboks 2410	3104	TØNSBERG
Kragerø kommune	Postboks 128	3791	KRAGERØ
Kviteseid kommune	Kviteseidgata 13	3850	KVITSEID
Nissedal kommune	Treungvegen 398	3855	TREUNGEN
Nome kommune	Ringsevja 30	3830	ULEFOSS
Notodden kommune	Postboks 193	3672	NOTODDEN
Porsgrunn kommune	Postboks 128	3901	PORSGRUNN
Seljord kommune	Brøløsvegen 13 A	3840	SELJORD
Siljan kommune	Postboks 16	3749	SILJAN
Skien kommune	Postboks 158	3701	SKIEN
Tinn kommune	Postboks 14	3661	RJUKAN
Tokke kommune	Storvegen 60	3880	DALEN
Vinje kommune	Vinjevegen 192	3890	VINJE
Midt-Telemark kommune	Postboks 83	3833	BØ I TELEMARK